

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci v Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Petry Venclové, Ph. D., a soudců JUDr. Aleše Korejtky a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

žalobce: **T. P.**,
zastoupený JUDr. Romanem Kouckým, advokátem,
sídlem generála Svobody 339, 533 51 Pardubice,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**,
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 12. 2023, č. j. 98677/2023/ODSH/8,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 12. 2023, č. j. 98677/2023/ODSH/8, jímž byly ve spojení s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně zamítnuty námitky žalobce proti záznamu 12 bodů do registru řidičů.¹ Žalobce v žalobě

¹ Žalobce dosáhl 12 bodů na základě následujících záznamů:

namítal, že příkaz Magistrátu města Pardubice ze dne 6. 12. 2022, č. j. OSA/P-1415/21 – D, na základě kterého mu bylo v registru řidičů zaznamenáno 7 bodů, je nezákonný. Žalobce měl po dopravní nehodě, aniž by prokázal svou totožnost a sepsal záznam o dopravní nehodě, z místa dopravní nehody ujet. Žalobce sice „*uvedenou mírnou kolizi vozidel zaregistroval, avšak nezaznamenal žádné jednání druhé účastnice (která žalobce „o nic nežádala“) a ani nezaznamenal jakoukoliv škodu, proto také z místa odjel a byl na místo zavolán až policejní hlídkou, kterou přivolala druhá účastnice*“. Dle žalobce nešlo vůbec o společensky škodlivý čin, resp. o přestupek, neboť „*nikdo nebyl usmrcen ani zraněn a ani žádné z osob nevznikla žádná škoda*“. Žalobce navíc nevěděl, že „*mu za takovéto banální jednání brozí zápis 7 bodů v jeho bodovém hodnocení*“, a proto ani „*proti uvedenému příkazu nepodával odpor a pokutu jemu tímto příkazem vyměřenou uhradil*“. Žalobce je přesvědčen, že správní orgán „*porušil poučovací povinnost*“, neboť měl žalobce informovat o počtu bodů zaznamenávaných do registru řidičů. Pokud by žalobce informace o počtu bodů měl, podal by proti příkazu odpor. Správní orgán navíc neměl záznam do registru řidičů provést „*automaticky*“ a „*bez materiálního zkoumání, pro které je tento záznam veden*“. Žalobce se domnívá, že „*i pokud by uvedený příkaz byl vydán zákonným způsobem, ještě to nutně neznamená, že na základě takového příkazu bude žalobci zaznamenáno 7 bodů*“. Dle žalobce je záznam 7 bodů zcela nepřiměřenou vedlejší sankcí, a proto neměl být proveden (pokud se tak přesto stalo, jde dle žalobce o „*projev bezbřehého právního formalismus a rutiny*“). Žalobce též poukázal na to, že od podání námitek (po dosažení celkového počtu 12 bodů) proti provedenému záznamu bodů do právní moci rozhodnutí o nich „*uběhla doba cca jednoho a půl roku..., po kterou žalobce nespáchal žádný přestupek*“, a proto je „*přesvědčen, že za tuto dobu by se mu bez dalšího měly uvedené body z bodového hodnocení řidičů zase odečíst*“. Ze všech výše uvedených důvodů by dle žalobce mělo být žalobou napadené rozhodnutí zrušeno a věc by měla být žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

2. Žalovaný ve vyjádření k žalobě [jež není třeba podrobně rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba vypořádat základní námítky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal; ostatně rozhodnutí soudu je primárně reakcí na žalobní námítky, teprve až v druhé řadě - a pouze tehdy, je-li to pro vyjasnění stěžejních otázek nezbytné - případně může reagovat i na vyjádření k žalobě (srov. shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2021, č. j. 10 Afs 405/2020 – 41, bod 9)] setrval na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné, a navrhl, aby soud žalobu zamítl.
3. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí

-
- 1) přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, v rozhodném znění (dále též „zákon o silničním provozu“) - překročení nejvyšší dovolené rychlosti, zaznamenány 2 body
 - 2) přestupek podle § 125c odst. 1 písm. i) bodu 1 zákona o silničním provozu - ujetí z místa dopravní nehody, zaznamenáno 7 bodů
 - 3) přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu - nezastavení v křižovatce na červený signál „Stůj!“, zaznamenáno 5 bodů

[přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.)], a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

4. Pokud jde o námitky týkající se zákonnosti příkazu Magistrátu města Pardubice ze dne 6. 12. 2022, č. j. OSA/P-1415/21 – D, pak ty nemají v řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů své místo. Námitkové řízení nemá nahrazovat řízení o opravných prostředcích proti podkladovému rozhodnutí (z tohoto hlediska se záznam bodů blíží svou povahou výkonu rozhodnutí na základě exekučního titulu). Správní orgán tedy v námitkovém řízení (a ani správní soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí, které z námitkového řízení vzešlo) *„zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné a zákonné, a to až do okamžiku, než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je“* (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 – 44, a ze dne 2. 5. 2023, č. j. 1 As 8/2023 – 24). Proto nemohou být v námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů s úspěchem uplatňovány výtky, které mají místo v řízení o přestupku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2021, č. j. 4 As 326/2020-34, bod 13), tedy např. výtky, že došlo k procesnímu pochybení správního orgánu, že přestupek nespáchal obviněný, že byl nedostatečně zjištěn skutkový stav nebo že jednání obviněného není přestupkem. Tento typ výhrad překračuje rámec zkoumání podkladového rozhodnutí v námitkovém řízení (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 – 65, a ze dne 23. 4. 2021, č. j. 6 As 174/2019 – 35, bod 22). Správní orgán rozhodující o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů (§ 123f zákona o silničním provozu), jakož i soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí, které z námitkového řízení vzešlo, je oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 zákona o silničním provozu), zda záznam v registru řidičů byl proveden zcela v souladu s tímto způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá v příloze k citovanému zákonu obsaženému bodovému hodnocení jednání. Soud proto neprovedl žalobcem navržený důkaz videozáznamem z parkoviště, kde došlo k dopravní nehodě, od níž žalobce dle pravomocného příkazu Magistrátu města Pardubice ze dne 6. 12. 2022, č. j. OSA/P-1415/21 – D, ujel.
5. Obdobně nemůže být úspěšná námitka žalobce, že nevěděl, že *„mu za takovéto banální jednání hrozí zápis 7 bodů v jeho bodovém hodnocení“*. Žalobce jednak přehlíží fakt, že neznalost zákona neomlouvá, jednak to, že § 3 odst. 2 zákona o silničním provozu výslovně stanoví, že řídit vozidlo může pouze osoba, která – mimo jiné - v potřebném rozsahu ovládá předpisy o provozu na pozemních komunikacích, přičemž podle § 82 odst. 3 zákona o silničním provozu je řidič povinen po celou dobu držení řidičského oprávnění udržovat svou odbornou způsobilost k řízení motorových vozidel, která spočívá především ve znalosti právní úpravy pravidel provozu na pozemních komunikacích a dalších souvisejících ustanovení zákona o silničním provozu. Navíc informace o zavedení bodového systému v České republice byla tak hojně probírána v médiích, že ji lze označit za všeobecně známou. Dnes je také součástí testů žadatelů o řidičské oprávnění, takže lze bez nadsázky uzavřít, že povědomí o základních obrysech, způsobu fungování a hrozících následcích zaznamenávání bodů do registru řidičů musí mít v současné době každý držitel řidičského průkazu. Nemusí sice znát z paměti přesný počet bodů za jednotlivé přestupky, avšak může si jej dohledat v

zákoně o silničním provozu, příp. v některém z přehledů bodovaných přestupků ve veřejně dostupných informačních zdrojích, včetně internetu. Stejně tak si každý řidič musí být vědom toho, že se vystavuje nebezpečí pozbytí řidičského oprávnění a že toto nebezpečí se obecně zvyšuje s rostoucím počtem spáchaných závažných přestupků, resp. zaznamenaných bodů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2016, č. j. 6 As 163/2016 – 39, bod 20).

6. Taktéž nedošlo k porušení „*poučovací povinnosti*“, jak tvrdí žalobce. Platná právní úprava totiž neukládá strážníkům městské policie ani příslušníkům Policie ČR poučovací povinnost ohledně počtu bodů, které za jednotlivé přestupky podle přílohy k zákonu o silničním provozu budou příslušným správním orgánem do registru řidičů zaznamenány (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2013, č. j. 9 As 159/2012 – 28). Ani správním orgánům zákon neukládá povinnost uvádět počet bodů, jež mají být do registru řidičů zaznamenány, ve výroku rozhodnutí o přestupku, ani povinnost informovat řidiče o celkovém počtu zaznamenaných bodů dříve, než dosáhne počtu dvanácti bodů vedoucímu k odebrání řidičského oprávnění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2016, č. j. 6 As 163/2016 – 39, bod 19).
7. Samotný záznam bodů je automatickým zákonným následkem odsuzujícího rozhodnutí u přesně určených kategorií přestupků a výše zapsaných bodů je pevně dána, takže zde není prostor pro správní uvážení (srov. opět rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2016, č. j. 6 As 163/2016 – 39, bod 20), resp. zákon nedává správnímu orgánu žádnou možnost uvážení, zda body zaznamenané či nikoli, není zde tedy žádný prostor pro jakékoli provádění testu proporcionality ve vztahu např. k závažnosti spáchaného přestupku či okolnostem, za nichž k deliktnímu jednání došlo, či k potřebě řidiče mít vozidlo k dispozici (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2016, č. j. 5 As 13/2018 – 35). Postup žalovaného tedy byl zákonný a nejednalo se o „*projev bezbřehého právního formalismus a rutiny*“. Ostatně stále platí zásada *lex dura, sed lex* (srov. shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2021, č. j. 5 As 320/2020-55, bod 38). Relativizace jednoznačného zákonného textu úvahami o proporcionalitě v individuálních případech by kolidovala s principem právní jistoty a s principem rovnosti. Jak prohlásil nejpozoruhodnější a nejznámější italský politolog Giovanni Sartori (srov. např. *Sartori, G. Pluralismus, multikulturalismus a přistěhovalci. Esej o multietnické společnosti. Praha: Dokořán. 2011, s. 120*): „*Právo nemůže být ‚změkčováno‘ případ od případu. Pokud tomu tak je, nejedná se o právo rovné pro všechny a právo se zvrhává v kazuistiku, do níž proniká nejistota, výsady a libovůle. Pro právo tedy platí lex amica non est lex; ‚přátelské‘ právo, které se nechává dojímat a přizpůsobuje se případ od případu svým adresátům, není právem.*“
8. Zákonem stanovené počty bodů za porušení vybraných právních povinností pak soud považuje za přiměřené důležitosti jednotlivých právních povinností a zájmů, k jejichž ochraně byly tyto povinnosti účastníkům silničního provozu uloženy. Soud (ve shodě s Nejvyšším správním soudem) neshledává na právní úpravě bodového hodnocení nic protiústavního (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2018, č. j. 10 As 288/2017 – 25, bod 11).
9. Irelevantní je též fakt, že od podání námitek (po dosažení celkového počtu 12 bodů) proti provedenému záznamu bodů do právní moci rozhodnutí o nich „*uběhla doba cca jednoho a půl roku..., po kterou žalobce nespáchal žádný přestupek*“. Samotná délka řízení, byť by byla

nepriměřená, nemá bez dalšího vliv na případnou zákonnost vydaného správního rozhodnutí (srov. shodně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2021, č. j. 4 Ads 495/2019 – 71, bod 56). Ustanovení § 123e odst. 1 zákona o silničním provozu je pak možné aplikovat pouze za situace, kdy řidič ještě nedosáhl dvanácti bodů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2011, čj. 8 As 23/2010-89, bod 30), k odečtu bodů proto v nyní projednávané věci nemohlo dojít.

10. Soud tedy uzavírá, že základní žalobní námitky nebyly důvodné, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I). Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario), úspěšný žalovaný se práva na náhradu nákladů řízení vzdal, a proto soud rozhodl (výrok II), že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 31. ledna 2024

JUDr. Petra Venclová, Ph. D., v. r.
předsedkyně senátu